

Gepubliceerd 10 juli 2020

[Link Facebook](#)

DOKTER SNOEK

Op de facebookpagina van Rondje Goes van 13 januari 2014 vonden we deze foto. Het is de Goese huisarts Hendrik Snoek met zijn twee zonen Leen (links) en Joop (rechts) op de treeplank van zijn auto.

In 1905 werd de Motor- en Rijwielwet van kracht. In deze wet werd bepaald dat voertuigen aan de voor- en achterzijde moesten worden voorzien van een nummerbewijs. Iedere provincie kreeg een letter toegewezen. Voor Zeeland was dit de letter K. Op 1 januari 1906 werd in Zeeland het eerste kenteken K-1 toegekend aan F.D. Kolff van Oosterwijk te Kruijningen. Dat was een hernummering van zijn motorfiets die daarvoor sinds 1902 kenteken Z97 had.

Dat kenteken was persoonsgebonden. Als je een nieuwe auto of motor kocht hield je dit kenteken. Op 27 maart 1922 kocht dokter Snoek zijn eerste gemotoriseerd voertuig. Het was een motorfiets van het merk Phelon & Moore die kenteken K-3072 kreeg. Dat betekent dus dat er in een periode van zestien jaar in Zeeland ruim 3000 motorvoertuigen waren geregistreerd.

Een jaar later had de huisarts zijn eerste aanrijding. Volgens de Nieuwe Zeeuwsche Courant van 14 april 1923 reed op de hoek Beestenmarkt/Ossenhoofdstraat te Goes een jongen op een fiets tegen de motorfiets van dokter Snoek. De rechter treeplank was gespleten maar er was geen letsel.

In 1924 kocht dokter Snoek een nieuwe motorfiets van het gerenommeerde Nederlandse merk Eysink met een vermogen van 4 pk. In 1932 kocht hij zijn eerste auto. Dat was de auto die we hier op de foto zien. Een in 1927-1928 gebouwde Erskine, het 'goedkope' merk van Studebaker. Maar het was een zelfstandig automerk!

Door de explosieve groei van het aantal auto's was dit systeem van kentekens niet meer houdbaar. In 1951 werd dit systeem vervangen door het kenteken-systeem, zoals we dat tegenwoordig nog kennen. Pas in 1956 werden de laatste nog in omloop zijnde provinciale nummerbewijzen vervangen.

H. (Hendrik) Snoek werd in 1893 in Almkerk geboren. Uit een advertentie uit de Goessche Courant blijkt dat hij in juli 1920 de praktijk van W.N.G. Coenen over nam en zich vestigde in het pand aan de Wijngaardstraat 51.

Kees Griep, zijn vader en grootvader waren in Goes huisarts, meldt: "Dokter Snoek was tevens gemeente-geneesheer van Goes en richtte daarnaast (samen met J. Planteijdt en mijn grootvader) in 1928 de Vereniging voor Ziekenhuisverpleging Zuid- en Noord-Beveland op. In juli 1951 deed hij de praktijk over aan T.F. (Tjepke) van der Werff." Dokter Snoek overleed op 3 december 1957 op 64-jarige leeftijd.

Kees Griep merkt nog op dat er door zijn grootvader, kunstenaar Johan Melse (1887-1968). bij het tienjarig bestaan van de Vereniging voor ziekenhuisverpleging Zuid en Noord-Beveland een houtsnede met tekst is gemaakt.

Op de facebookpagina Rondje Goes komen we ook nog enkele persoonlijke herinneringen tegen over deze Goese huisarts. Hanny Louise schrijft: "Dokter Snoek was onze achter-buurman (wij woonden op de Westwal). Hij was zeer nuchter en kordaat en vol humor. Volgens de verhalen scheurde hij door de stad om z 'n patiënten te bezoeken. Hij stalde vaak zijn auto bij garage Louisse. Zijn zoon Joop werd loods en woonde in Vlissingen en was getrouwd met Jaane van den Bergh, dochter van de huisarts aan de Jacob Valckestraat te Goes, voorganger van de latere dokter Bruijnzeel. Dokter Van den Bergh was een heel andere arts, zachtaardig en meer een natuur-genezer. Zij schreef volgens mijn moeder bij verkoudheid suikerbiet met stroop voor!"

Gepubliceerd 17 juli 2020

[Link Facebook](#)

SURINAAMSE ROOTS OP DE BEVELANDEN

In 2008 is ze in het Noordbevelandse Wissenkerke komen wonen. Sinds 2011 woont ze in Goes. Patricia Foort, een zangeres uit de Bevelanden met Surinaamse roots. Bekend om haar vertolking van The Rose als start van de wielertocht 'Ride for the Roses'.

Muziek zit bij haar in de genen. Vader Frank Foort was soulzanger met een band die ook optrad met bekende artiesten als Patricia Paay, Sandra Reemer en Lee Towers. Moeder Johanna Person zingt in gospelkoren, nu ook in zangkoren op Zuid-Beveland. Maar eigenlijk alle familieleden zingen of spelen een muziekinstrument.

De liefde bracht haar naar Zeeland. In 2007 leerde ze de vrouw kennen met wie ze in 2011 trouwde. Die is geboren en getogen in Goes zodat ook Patricia in Goes kwam wonen. Haar ouders trouwden in 1964 in de kerk in Dordrecht. Enkele jaren daarvoor waren ze van Suriname naar Nederland verhuisd.

Van 1667 tot 1954 was Suriname een Nederlandse kolonie in Guyana (Zuid-Amerika). In de eerste jaren tot 1682 zelfs een Zeeuwse kolonie. In 1954 veranderde dat in een autonoom land als onderdeel van het koninkrijk der Nederlanden. Sinds 1975 is Suriname een onafhankelijke republiek. Na de onafhankelijk kon de Surinaamse bevolking kiezen om het Nederlandse staatsburgerschap te behouden, dan wel voor het Surinaamse staatsburgerschap. Na 1980 werd het moeilijker om zich in Nederland te vestigen omdat Surinamers toen gelijkgesteld werden met andere vreemdelingen.

In 1971 werd Patricia in Dordrecht geboren. In 1976 ging het gezin - kort na de onafhankelijkheid - terug naar Suriname om in 1980 weer terug te keren naar Nederland.

Haar vader is in 1940 in de binnenlanden van Suriname op plantage La Confiance aan de Surinamerivier geboren. Zijn familie woonde enkele generaties op deze plantage. Zijn vader Marius Foort (1907-1988) was er geboren. Hij trouwde er met Johanna Gemert (1911-1999). In welke plaats ze geboren is weet Patricia niet meer.

De vader van Marius was Willem Foort (1885-1953), de overgrootvader van Patricia. Hij heeft zijn hele leven op plantage La Confiance gewoond. Zijn moeder was de dochter van een slavin en een witte Nederlander. Patricia hield er haar zachte haar aan over.

De moeder van Patricia is in 1942 in het Surinaamse Moengo geboren, een plaats aan de rivier de Cottica, die van 1932 tot 1945 de hoofdstad van het distrikt Marowijne was. Inmiddels woont ze ook in Goes. Zij is de dochter van Robin Person (1917-2005) en Adelia Groenewoud (1919-2002). In 2013 is de vader van Patricia in Paramaribo overleden.

Volgens Patricia heeft vooral haar overgrootmoeder Johanna Person altijd een centrale rol in het gezin gehad. Oma Nana - zoals ze genoemd werd - heeft haar kleindochter (de moeder van Patricia) opgevoed. Ze verhuisde mee naar Dordrecht waar ze ook een bijdrage leverde in de opvoeding van haar achterkleinkinderen, Patricia en haar broer. Ze woonden in de wijk Krispijn in Dordrecht.

Patricia weet niet precies wanneer oma Nana is geboren, maar het moet aan het eind van de negentiende eeuw zijn geweest. Als kostbaarheden bewaart Patricia foto's van oma Nana. Ze heeft een foto toen oma Nana ongeveer 18 jaar was en een foto waarop ze 85 jaar was.

Patricia vindt het fascinerend dat haar overgrootmoeder geboren is in de negentiende eeuw. Ze probeert zich voor te stellen wat zij allemaal voor het eerst meegemaakt had. De tv, platenspeler, auto's etc. Ze vond haar te gek. Zelfs nu nog, terwijl ze er aan denkt dat ze met de mattenklopper achter haar aan rende toen ze iets fout had gedaan. Oma Nana was trots op haar groententuin op haar erf en haar kip, die ze zelf hield en slachtte en plukte.

Foto 1: De verkovingsfoto van de ouders van Patricia Foort (Frank Foort en Johanna Person) op de trap van het stadhuis in Dordrecht omstreeks 1964.

Foto 2: Oma en opa Foort-Gemert (ouders van haar vader) in Suriname eind jaren 20/begin jaren 30 van de vorige eeuw.

Gepubliceerd 26 juli 2020

[Link Facebook](#)

HET GEZIN WALG

in de Nieuwsbrief van de Heemkundige Vereniging Terneuzen een verhaal over de struikelstenen in Terneuzen. Overal in het land zijn de afgelopen jaren stenen met herdenkingsplaatjes gelegd bij woningen waar in de Tweede Wereldoorlog Joodse gezinnen zijn afgevoerd. Zo ook in Terneuzen. Daaronder ook het gezin Walg dat daarvoor in Goes woonde.

Abraham Walg en Ester Walg-Cracau en hun vier zontjes, Victor, Marcus, Aaron en Jacques. Vader Abraham Walg werd op 16 augustus 1905 te Bergen op Zoom geboren.

Op 14 december 1933 trouwde hij met de 25-jarige Ester Cracau uit Vlissingen. Het jonge paar vestigde zich in Goes, waar Abraham als koopman in manufacturen de kost verdiende. Ester raakte al snel in verwachting en op 16 oktober 1934 werd hun eerste zoon Victor geboren.

Een jaar later volgde hun tweede zoon Marcus, op 11 oktober 1935. Het gezin Walg verhuisde naar Kloetinge en een jaar later vertrokken zij naar Vlissingen. Daar werd op 3 januari 1937 hun derde zoon Aaron geboren.

In oktober van datzelfde jaar heeft het gezin zich in Sas van Gent gevestigd. In januari 1939 verhuisden ze naar Terneuzen, waar het gezin een woning aan de Van Steenbergelaan 50 betrok. Hier werd hun laatste zoon Jacques op 24 oktober 1939 geboren.

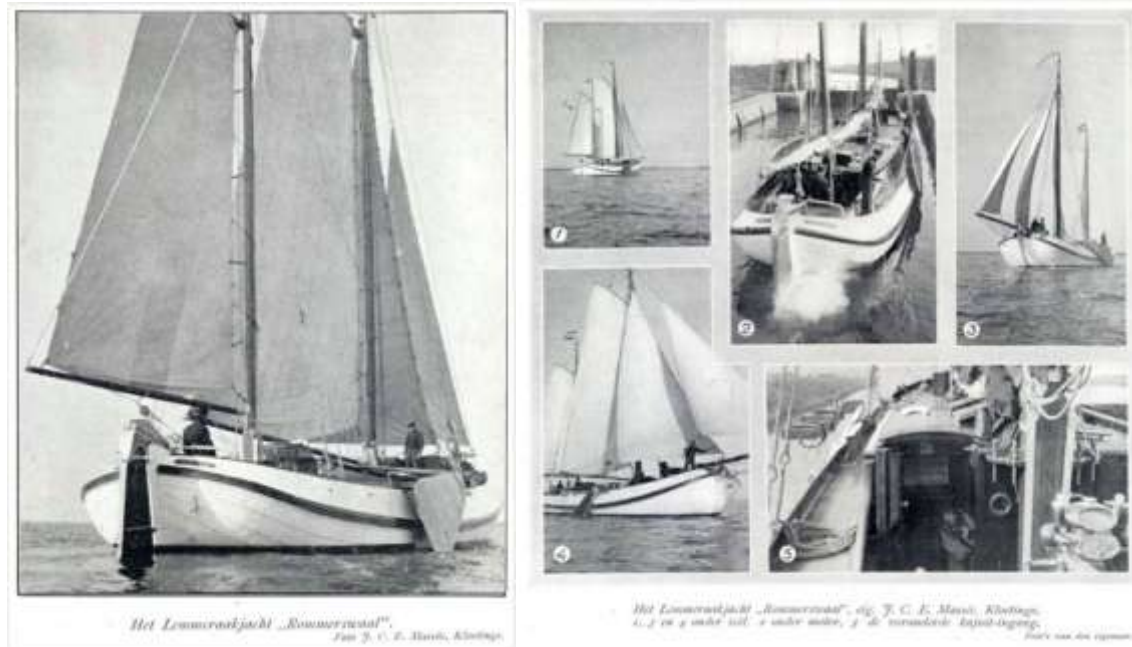
Op 24 maart 1942 werden Abraham en Ester met hun zontjes, net als andere Joodse mensen, gedwongen hun woning te ontruimen. Samen met hun kinderen moesten zij Terneuzen verlaten en naar Amsterdam verhuizen.

Ester en haar kinderen werden op transport gezet naar Auschwitz waar ze om het leven zijn gebracht op 7 september 1942. Abraham kwam in het concentratiekamp Gross-Rosen in het tenmalige Ludwigsdorf, nu Pools grondgebied, terecht, waar hij op 19 februari 1944 is overleden.

Hun woning aan de Van Steenbergelaan 50 te Terneuzen werd in 1973 gesloopt, vandaar dat de zes steentjes ter nagedachtenis aan het gezin Walg in de stoep aan de overkant van de Martinus Eijckestraat 14 zijn gelegd.

Gepubliceerd 27 juli 2020

[Link Facebook](#)

ROMMERSWAEL EN MASSÉE.

Als Heemkundige Kring De Bevelanden ontvingen we het verzoek of we informatie hebben over de heer J.C.E. Massée uit Kloetinge. Hij was eigenaar van een schip, een lemsteraak - een Fries zeilschip - onder de naam Rommerswael, in de periode 1928-1945.

De vraag of er iemand is die iets meer over het schip en de eigenaar weet. Ook is de vraag of er een relatie is met de bekende handel in landbouwwerktuigen Massée uit Goes. Een loods van dit bedrijf is nog steeds te vinden in het Openluchtmuseum te Arnhem.

De vraag is afkomstig van een nazaat van een andere beroemde landbouwersfamilie Simon Schermerhorn. Hij vraagt of er ook foto's van het schip 'Rommerswael' of eigenaar Massée bestaan. Meer duidelijkheid vinden we op de websites Zeeuwen Gezocht en de KrantenbankZeeland.

De vragen zijn bestemd voor een onderzoek naar het schip Rommerswael. Dit zeilschip is in 1901 gebouwd met de naam 'De Witte Walvis', met als thuishaven Drachten. In 1928 werd dit boeierjacht door Massée verbouwd, getuigd als kits met dus twee masten en kreeg het de naam 'Rommerswael' waarmee het in latere jaren bekend is geworden. In totaal heeft dit schip veertien eigenaren gehad. Massée was de vierde eigenaar. Over dit onderzoek zal een boek verschijnen.

Na de Tweede Wereldoorlog werd het schip weer een paar keer verkocht. Het lag rond 1960 in Muiden en was van de Amerikaan Bill Lineberger die er heel Europa mee doorkruiste. Na 1972 wisselden de eigenaren elkaar weer af. In 1984 lag het schip in Westzaan. Daar ontstond in de winter brand in het schip, waarna het uitgebrande wrak gesloopt zou worden. Jan Brilleman, een douaneambtenaar met liefde voor platbodems, wist dit te voorkomen door tijdig een koper te vinden.

Dat was niet zo eenvoudig. Brilleman schakelde daarvoor 'de onderwereld' in, waar ook mensen zijn met liefde voor schepen, die bovendien ook wel eens geld willen uitgeven. In 1985 werd het uitgebrande wrak gekocht door de later als drugscrimineel bekend geworden Klaas Bruinsma, waarmee het schip voorlopig van de ondergang was gered. Uiteindelijk kocht in 1992 Peter Sterk uit Lemmer de aak. Sterk liet de 'Rommerswael' opknappen, waarna het weer als prachtig zeiljacht getoond kon worden.

De man waarmee we dit artikel begonnen - J.C.E. Massée - woonde in de monumentale villa aan het Marktveld 5 te Kloetinge. Het is een rijksmonument dat omstreeks 1896 in rijke eclectische stijl is gebouwd als burgemeesterswoning. Meer informatie over deze villa is te vinden op deze website: <https://rijksmonumenten.nl/.../grote-vrijstaande-v.../kloetinge/>

Johannes Cornelis Elise Massée is geboren op 21 december 1878. Volgens een advertentie uit de PZC van 16 september 1952 overlijdt hij op 15 september 1952 te Kloetinge. Hij is dan dus 73 jaar. Hij was weduwnaar van mevrouw A.C. de Witt Hamer, een telg uit een Zeeuws geslacht dat veel bestuurders en politici voortbracht.

Daaronder vinden we ook twee advertenties waaruit blijkt dat hij commissaris is van de handelonderneming Masee. Het ligt dus voor de hand dat er een familierelatie was. Hoe de familierelatie was weten we niet. Het bedrijf droeg de naam J.C. Masee & Zoon.

Op de website Zeeuwen Gezocht vinden we gegevens over successierechten in 1892 van Kornelis Elisa Massée. Als beroep staat industrieel en koopman. Volgens onze vragensteller is dit de vader van de door hem gezochte persoon. Zijn moeder is Maria Adriana Arentz.

J.C.E. Massée stuurde in 1928 deze foto's naar het blad De Waterkampioen, welke in dat jaar werden gepubliceerd. De Waterkampioen was een blad van de ANWB voor de watersporter, dat in 2019 voor het laatst verscheen.

De vraag blijft: Wie heeft het schip Rommerswael en zijn eigenaar Massée gekend? En zijn er nog foto's van het schip en deze eigenaar? We horen het graag.

Gepubliceerd 30 juli 2020

[Link Facebook](#)

P.C.F. FROWEIN

Op een regenachtige dag komen we al bladerend door oude exemplaren van ons historisch tijdschrift De Spuije vaak mooie verhalen tegen over het verleden van de Bevelanden. Onder de kop 'Grepes uit het Goese onderwijs' vinden we zo'n verhaal van Albert Kort in nummer 20 van augustus 1988. Het gaat over Pieter Coenraad Frederik Frowein.

Frowein was vrijdenker en strijder voor algemeen kiesrecht, is geboren te Amsterdam op 30 mei 1854 en aldaar overleden op 4 augustus 1917. Hij was de zoon van Coenraad Frederik Frowein, koopman, en Josephine van Zuylen. Op 22 december 1887 trad hij in het huwelijk met Adriana Anna de Laat de Kanter, een telg uit een familie met een bekende naam in bestuurlijk en politiek Zeeland in de negentiende eeuw. Ze kregen samen een dochter en een zoon.

Het artikel in De Spuije gaat over een benoeming van een leraar aan de hbs in Goes in 1886. Het woord 'privacy' zal nog niet bestaan hebben. Dergelijke benoemingen werden in de gemeenteraad besproken en kwamen uitgebreid in de verschillende kranten.

Ook over de mensen die afgewezen werden stond uitgebreid, met de reden waarom men niet benoemd werd, in de krant. Dan kon een andere school daar ook weer zijn voordeel mee doen, moet men gedacht hebben. We parafaseren een gedeelte uit het artikel in De Spuije.

Een markante persoonlijkheid in Goes was M.J. de Witt Hamer. Hij behoorde tot de Zeeuwse notabelen, zoon van een bekende advocaat. Over hem en zijn vader is al veel geschreven. Een vriend en collega van hem was F.C.P. Frowein met wie we dit artikel begonnen. Elders op internet komen we de voorletters P.C.F tegen met dezelve biografische gegevens. We nemen aan dat het over dezelfde persoon gaat.

Frowein was korte tijd als docent wis- en natuurkunde aan de hbs voor meisjes verbonden. De plaatselijke schoolcommissie was overtuigd van zijn kwaliteiten en schreef het gemeentebestuur in 1886, toen Frowein naar een betrekking aan de hbs solliciteerde: "Gedurende de jaren dat de heer Frowein les heeft gegeven aan de Middelbare school voor meisjes, hebben wij ruimschoots gelegenheid gehad ons te overtuigen niet alleen van zijne wetenschappelijke bekwaamheden, maar wat niet minder zegt van zijne geschiktheid als docent en van zijn tact om met de leerlingen om te gaan."

De gemeenteraad van Goes was niet onder de indruk van deze aanbeveling. Ze benoemden iemand anders, een zekere C.M. van Deventer, die op dat moment nog niet eens de wettelijke bevoegdheid had om les te geven.

Aan het einde van het schooljaar solliciteerde Frowein opnieuw. Deze keer aan de hbs te Amersfoort. Ook hier werd hij afgewezen. In de Goesche Courant van 22 januari 1887 lezen we de reden van zijn afwijzing: "De benoeming van den heer Frowein, die zich geroepen voelt om buiten de school de meest revolutionaire beginselen te verkondigen, zou, vreesde de burgemeester, in het nadeel van de hbs zijn. Ook achtte de burgemeester hem niet geschikt voor deze betrekking, op grond van de openbaarheid, die de heer Frowein indertijd gegeven had aan eene bespreking, door hem met den inspecteur van het middelbaar onderwijs gevoerd."

Van Frowein was zijn betrokkenheid bij de arbeidersbeweging en de kiesrechtbeweging bekend. Hij was actief in de vrijdenkersbeweging De Dageraad en werkte samen met de meest bekende revolutionaire leider Domela Nieuwenhuis (1846-1919). Geen aanbevelingen voor de regenteske bestuurders van de negentiende eeuw.

Ondanks zijn betrokkenheid zag Frowein niets in het socialisme, maar was hij een overtuigd democraat. Vanaf 1880 sprak hij dan ook jarenlang over algemeen stemrecht voor tal van organisaties, als één van de weinige liberalen ook voor socialistische organisaties. In 1882 schreef hij in Vragen des Tijds het artikel 'Humanisme en godsdienst', dat bij christenen veel stof deed opwaaien. Frowein betoogde dat humanisme het parool voor ongelovigen diende te zijn.

Na zijn afwijzingen vestigde Frowein zich in verschillende andere plaatsen en werd politiek actief. Zo was hij kandidaat voor de Tweede Kamer voor de Friesche Volkspartij en zat hij enkele jaren in de gemeenteraad van Den Helder voor de liberalen. Hij baarde daar opzien door te weigeren de eed af te leggen bij zijn installatie.

Frowein overleed op 4 augustus 1917 te Amsterdam. Op 17 juni 1919 werd er door de vrijdenkersvereniging De Dageraad op zijn graf een gedenkzuil geplaatst met de tekst: 'Gij zult niet de goden, maar de mensheid dienen. Geen idealen buiten, maar in de werkelijkheid' (zie foto).

Meer informatie over P.C.F. Frowein is te vinden op deze website: <https://socialhistory.org/bwsa/biografie/frowein>

Gepubliceerd 31 juli 2020

[Link Facebook](#)

EEN OPROEP

In de PZC van 24 juli 2020 stond deze oproep, waarbij iemand op zoek is naar de nazaten van Jan Haverhoek. Hij is geboren te Wemeldinge en trouwde op 9 mei 1888 op 21-jarige leeftijd te Krabbendijke met de 20-jarige Geertruid Kaan. Haverhoek was op dat moment schipper en Kaan dienstbode. Het echtpaar kreeg volgens de website ZeeuwenGezocht 7 kinderen, die allen te Krabbendijke zijn geboren.

Op 11 april 1902 overlijdt Geertruid op 34-jarige leeftijd te Krabbendijke. Op 7 september 1905 is Jan Haverhoek 38 jaar. Hij woont nog steeds in Krabbendijke en is nog steeds werkzaam als schipper. Hij trouwt dan met de 28-jarige Neeltje van Boven. Zij is geboren te Krabbendijke. In de periode 1906-1917 worden uit dit huwelijk 11 kinderen geboren te Krabbendijk.

Er zijn ook enkele kinderen jong overleden of levenloos geboren. Zo is op 22 augustus 1921 het jongste kind levenloos te Krabbendijke geboren. De vragensteller (Yvonne van Doren-Haverhoek) is de dochter van Cornelis Haverhoek (geb. 16 december 1916).

Volgens de oproep is het gezin blijkbaar na de geboorte van het jongste kind, dat in 1921 levenloos is geboren, toen verhuisd van Krabbendijke naar Eindhoven. Op de foto staan mogelijk ook kinderen uit het eerste huwelijk van Jan Haverhoek met Geertruid Kaan.

De oproep in de PZC was als volgt:

“Deze foto is gemaakt omstreeks 1920 in Krabbendijke. Hij komt uit de nalatenschap van mijn moeder. Degene die ik herken is mijn vader Kees (16.12.1916,) de kleine jongen zonder pet en Arjaan Haverhoek achter hem met de arm door de sneeuwman. Dit zijn nazaten Jan Haverhoek en Neeltje van Boven. Opa was eerder gehuwd met Geertruida Kaan. Mijn grootouders zijn destijds verhuisd naar Eindhoven met een gedeelte van de familie om te werken bij Philips. Graag zou ik weten of er nog familie is die mij iets kan vertellen over de personen op de foto.”

Yvonne van Doren-Haverhoek, 06 3003 5369, lcmvandoren@hotmail.nl

Gepubliceerd 3 augustus 2020

[Link Facebook](#)

F.F. DE SOOMER (1888 - 1969)

Op een zaterdagmiddag komt de secretaris van de Heemkundige Kring De Bevelanden thuis. Voor zijn voordeur staat een doosje met lijsten ingepakt in krantenpapier van de Belgische krant De Standaard uit 2018. En terwijl we onze hersenen pijnigen over wie nu die anonieme gever is, ontvangen we enkele dagen later het antwoord, inderdaad uit België. Schoonvader is overleden en was een verwoed verzamelaar en bezoeker van rommelmarkten. Zonde om deze lijsten weg te gooien.

Het zijn ingelijste tekeningen van mensen in traditionele kleding uit de Bevelanden, maar ook uit Volendam, Marken, Brabant en Walcheren. Er zit een briefje bij met telefoonnummers van medewerkers van het Gemeentearchief Goes en het Historisch Mueum De Bevelanden te Goes.

Op een oud papieren servet staan de gegevens van de kunstenaar, wiens naam ook op alle tekeningen staat. Op de achterzijde de plaats waar de geportretteerde vandaan komt, zoals 'Brabantse boer', 'Volendamse visser', 'Bevelandse boer', e.d.

Als ondertekening van de portretten staat 'F. de Soomer - Goes'. Sommige tekeningen hebben op de achterzijde een nummer. Wie de anonieme gever is weten we niet. Aan de kranten en de telefoonnummers - die beginnen met 0031 - te zien zou het afkomstig kunnen zijn uit België.

We komen al snel op de website van het Gemeentearchief Goes, waar ze meer werk van deze kunstenaar hebben. En er volgt een korte levensbeschrijving. Het gaat om Fidelis Fransiscus de Soomer, geboren op 29 december 1888 in Antwerpen.

In 1914 kwam hij met zijn echtgenote als Belgische vluchteling naar Goes. Het echtpaar De Soomer vond onderdak bij de familie Weezepeel, die een fietsenwinkel in de Wijngaardstraat had. Met geleend geld begon De Soomer een fotowinkel.

De Soomer werkte als fotograaf in Goes van 1921 tot 1949 en van 1953 tot 1969. Hij overleed te Goes op 3 september 1969. Van fotograaf De Soomer is bekend dat hij naast foto's ook (portret)tekeningen maakte, in diverse technieken.

Het gemeentearchief ontving in het verleden verschillende portretten in bruikleen, zoals een leporello, een harmonica fotoboek dat in meerdere slagen zigzag is gevouwen. Ook maakte De Soomer foto's van zijn echtgenote Anna Seraphina Verest, die hij adoreerde, en in de etalage plaatsten.

We lezen zijn vrouw in Goes altijd Madame De Soomer werd genoemd. Ze was mogelijk van adel. In ieder geval was zij altijd zeer stijlvol gekleed, droeg hoedjes met een voile en had altijd kanten handschoentjes in haar hand. Zij gaf 'soirees' in 'de salon' achter de winkel op de hoek van de Papegaaistraat 15 en Lange Vorststraat. Daar kwamen dan de notabelen van Goes, de burgemeester en zijn vrouw, notarissen, artsen en bijvoorbeeld ook fotograaf J. Magielse.

De foto's die eerder aan het gemeentearchief waren geschonken waren afkomstig uit de nalatenschap van Nel Steendam-Weezepeel. Zij had de portretten (evenals enkele schilderijen door De Soomer) geërfd van een oudtante. Van haar komt ook de informatie over De Soomer.

Naast de reeds in bezit zijnde tekeningen en foto's is het gemeentearchief nog op zoek naar een portret van een meisje Peeters dat bij Huis Hoop (de brugwachterswoning) aan de J.A. van der Goeskade in Goes in streekdracht geposeerd heeft.

In ons historisch tijdschrift De Spuje, nummer 100, voorjaar 2017 vinden we op pagina 22 nog een artikel over De Soomer. Het Historisch Museum De Bevelanden te Goes blijkt ook enige portretten in haar bezit te hebben. Er staat vermeld dat het museum geen expositie van deze kunstenaar overweegt. Wel was hij een bekende verschijning in Goes.

Uit het artikel in De Spuije blijkt dat de portretten aan het museum geschonken zijn door de familie Vloet-de Groot. Vader Johnny de Groot had de schilderijen uit een erfenis van zijn tante Betje de Groot ontvangen. Zij had een bloemenzaak in de St. Adriaanstraat te Goes.

De auteur van het artikel fantaseert dan dat het misschien goed mogelijk is dat de tekeningen gebruikt werden als 'ruilmiddel' als kunstenaar De Soomer zijn vrouw eens in de bloemetjes wilde zetten.

Dit verhaal vraagt nog om een aanvulling. Johnny de Groot was de zoon van de omgekomen verzetsstrijder M.D. de Groot, naar wie een straat is vernoemd. Hij had zijn kruidenierswinkel in de Lange Vorststraat te Goes op slechts enkele meters verwijderd van de fotozaak van De Soomer.

Bij het afleveren van de doos met de anonieme gift krijgen we te horen dat De Soomer in 1914 uit België is gevlucht. Hij was aanhanger van de Vlaamse Beweging die tijdens de Eerste Wereldoorlog collaboreerden met de Duitsers.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog had De Soomer zich in Goes gesetteld en ging zijn sympathie uit naar de nsb en de Duitse bezetter. Tot 1949 komen we nog advertenties van fotozaak De Soomer tegen. Maar in dat jaar vertrekt hij naar zijn geboorteland België. In 1953 komt hij weer naar Goes. Zo staat het in De Spuije.

Opmerkelijk is echter dat ook na 1949 de advertenties van de fotozaak op het adres Papegaaistraat 15 te Goes blijven verschijnen. En wat is er nu waar van een dubieus oorlogsverleden?

In De Stem van 17 november 1955 komen we een interview tegen. De openingszin is: "De beeldende kunst wordt te Goes in een opvallende geringe wijze gediend." Het is een zin waarbij de Veerse kunstschilder Alphons van Dijck wijst op het werk van Frans de Soomer uit Goes. Van Dijck heeft wel een oogloos verleden, waardoor hij veel aandacht krijgt in het boek van Lo van Driel 'Cultuur wordt Kultuur'.

Een citaat uit het interview met De Soomer: "Zo trokken wij naar de heer De Soomer en wat we daar in zijn kamers en atelier aan schilderijen hebben zien hangen, was in veel opzichten werkelijk een openbaring. De ongeveer twintig grote doeken, welke hij, notabene als zestigjarige man aan de Antwerpse Academie schilderde naar het levend model, gaan ver boven de middelmaat uit."

In hetzelfde boek van Lo van Driel komen we meer te weten over her oorlogsverleden van De Soomer. Ook op de website van de krantenbankZeeland vinden we in 1945 en 1946 meer berichten.

De Soomer wordt omschreven als een 'slap figuur', die makkelijk te beïnvloeden was. Zijn fotozaak werd al snel druk bezocht door Duitse militairen en nsb-ers. Er ontstond een vriendschappelijke verstandhouding. De Soomer kon moeilijk 'nee' zeggen en hij hield wel van een 'glaasje'. Op een feestje in februari 1942 liet hij zich overhalen om lid te worden van de nsb.

Bij de bevrijding van Goes in oktober 1944 werd hij geïnterneerd in Fort Ellewoutsdijk. Voor zijn zaak werd een beheerder aangesteld en zijn vrouw kreeg huisarrest. Om gezondheidsredenen werd hij weer vrijgelaten en onder huisarrest gesteld. In die periode is hij vertrokken naar België.

Van 1949 tot 1953 heeft De Soomer in België verbleven. Volgens het interview in De Stem heeft hij in die periode gestudeerd aan de Antwerpse Academie in de schilderskunst. Zijn door hem geadoreerde echtgenote Anna Seraphina de Soomer-Verest overlijdt op 20 juli 1964 op 73-jarige leeftijd. Op 3 september 1969 overlijdt Fidelis Franciscus de Soomer op 80-jarige leeftijd. Beiden zijn begraven op de rooms-katholieke begraafplaats aan de Zuidvlietstraat te Goes.

De doos met ingelijste tekeningen is tenslotte overgedragen aan het Historisch Museum De Bevelanden te Goes. Misschien komt er toch nog eens een tentoonstelling van.

Gepubliceerd 6 augustus 2020

[Link Facebook](#)

WACHTPOST 23

Corrie van 't Leven plaatste een foto van haar grootouders op facebook. Het is een foto die gemaakt is tijdens de Eerste Wereldoorlog 1914-1918. Het is Wachtpost 23 tussen Rilland en Krabbendijke.

Op de foto staan Corrie's opa en opoe Van 't Leven. Ze waren beiden werkzaam aan het spoor. Het jongetje rechts is Marinus van 't Leven, de vader van Corrie en links zijn broertje Toon. Tussen de militairen in Zeeuwse klederdracht hun moeder Johanna van 't Leven-Bliek en hun vader Jacobus van 't Leven, de opa en opoe van Corrie van 't Leven.

Grootvader Jacobus van't Leven werd geboren op 26 oktober 1878 te Krabbendijke. Op 2 juni 1904 trouwde de 25-jarige spoorwegwerker met de 20-jarige dienstbode Johanna Bliek. Ze is op 15 oktober 1883 te Kruiningen geboren. Na hun huwelijk gingen ze in Wachtpost 23 wonen, dat was een huis van de spoorwegen tussen Rilland-Bath en Krabbendijke.

Beiden kwamen uit een gezin van de landbouw. De vader van Jacobus - Anthonie van 't Leven - was landbouwer. Hij had vermoedelijk een klein landbouwbedrijfje. De vader van Johanna - Marinus Bliek - was veldarbeider.

Jacobus werkte bij de spoorwegen, maar ook Johanna ging bij de spoorwegen werken. Ze werd wachteres en bediende de spoorbomen als er een trein aankwam. Corrie zegt met trots: 'Ze was dus al vroeg geëmancipeerd.'

Ze heeft een heel boekwerk met de stamboom gemaakt. Alles over haar familiegeschiedenis heeft Corrie uitgezocht. Bij de invoering in de Franse tijd van de bevolkingsregistratie van de Maire (burgemeester) staat haar voorvader Antonij van 't Leven geregistreerd met de vermoedelijke leeftijd van 45 jaar, waaruit men concludeerde dat hij dan in 1766 geboren moet zijn. Als beroep staat cultivateur (boer).

Maar nu terug naar opa Jacobus. Op 8 maart 1898 is hij in militaire dienst gegaan. Tot 18 mei 1899 werd hij te Tholen ingelijfd bij de Nationale Militie. Hij kreeg nog een 'diploma' voor trouw bezoek aan het militair tehuis te Bergen op Zoom. In die tijd een hele onderneming omdat het vervoer nog meestal te voet ging.

Op 23 oktober 1901 kreeg Jacobus een bewijs van goed gedrag waardoor hij per 30 november 1902 bij de Maatschappij tot Exploitatie van de Staatsspoorwegen aangesteld kon worden met een salaris van f 1,- per dag; zes dagen in de week.

In 1906 was er een grote watersnoodramp. Eigenlijk nog groter dan in 1953 omdat een veel groter gebied in Zeeland onder water kwam te staan. Omdat de overstroming, na een stormachtige nacht, pas 's-middags plaatsvond konden de meeste inwoners zich tijdig in veiligheid stellen. In het blad De Spuije, nr. 106 van voorjaar 2019 staat een artikel met de kop 'De vergeten watersnoodramp van 1906'.

De overheid had bij rampen nog niet de taken zoals men die nu heeft. Veel werd overgelaten aan particulieren. Een bekend verhaal is van de Engelse Polders, nu bekend als de Eerste en Tweede Bathpolder. De polders waren in 1906 eigendom van Engelse investeerders in de Landaanwinnings Maatschappij. De overheid zag het niet tot haar taak om iets te doen voor de bewoners in deze polders. Alleen de spoorlijn was een rijkstaak, want die was eigendom van de Staatsspoorwegen. Deze lijn moest dus behouden blijven. Aan deze spoorlijn werkten Jacobus en zijn vrouw Johanna. Corrie omschrijft het wat eufemistisch dat haar opa bij die dijkdoorbraak heeft geholpen. Eigenlijk was de spoorlijn nog het enige droge stukje land in dit gebied op de grens van Zeeland en Brabant. Jacobus kreeg op 20 juni 1906 als beloning een gratificatie van tien gulden wegens erkentelijkheid van de Directeur-Generaal van de "Dienst van Weg en Werken sectie Breda".

Corrie beschikt ook nog over de aanstellingsakte van haar opoe als hulpwachteres waarmee ze in 1914 f 0,35 per dag verdiende. In 1919 werd dat 1 gulden per dag en in 1924 was het al gestegen naar f 567,84 per jaar.

Corrie noemt nog een leuke anekdote over haar opoe. Er kwam op een dag een of andere hotemetoot die bij haar probeerde zelf de slagboom naar boven te doen. Dat ging natuurlijk niet gebeuren, want het was een kordate vrouw. Ze had hem niet voor niets naar beneden gedaan want er kwam een trein aan. Toen zei die man: weet je wel wie ik ben? Hij was een of andere directeur of zo. Johanna antwoordde: 'Dat kan me niks schelen, al was je de koningin, je blijft van die slagboom af en die blijft naar beneden.' Na hun huwelijk in 1904 gingen Jacobus en Johanna wonen in Wachtpost 23, een dienstwoning van de Spoorwegen, de werkgever van Jacobus, waar Johanna ook bij in dienst kwam. Er werden vijf kinderen geboren, drie dochters en twee zonen.

Jacobus van 't Leven was heel actief in vakbond CNV, de gereformeerde kerk en in het schoolbestuur van de 'School met den Bijbel'. Ook was hij actief in de politiek voor de Anti Revolutionaire Partij (ARP), de voorloper van het huidige CDA. Van 1927 tot aan zijn dood in 1933 was hij gemeenteraadslid van Rilland-Bath.

In 1917 gingen de verschillende spoorwegmaatschappijen samenwerken in de Nederlandse Spoorwegen. In 1937 ontstond hieruit het bedrijf NS zoals we dat nu nog kennen.

In 1931 werd Jacobus ziek en werd hij afgekeurd voor zijn werk bij de NS. Hij kreeg in 1932 zijn ontslag aangezegd na een jaar wegens ziekte. Het was het begin van de wereldwijde economische crisis van de jaren dertig in de twintigste eeuw. Sociale voorzieningen waren er niet. Hij moest zelf maar hulp zoeken bij een of ander zieken- of ondersteuningsfonds.

Als gevolg van het ontslag van haar man werd ook Johanna ontslagen. En ook hun dienstwoning raakten ze kwijt. Ze hebben een huis op het dorp Rilland gebouwd. Op de Adriaan Butijnweg 28. Jacobus heeft het nog zien bouwen, maar er niet meer gewoond. Op 5 juli 1933 overlijdt Jacobus op 54-jarige leeftijd. De rouwadvertentie staat nog op Wachtpost 23.

Na het overlijden van haar man verhuist Johanna met nog drie kinderen - allen twintigers - naar de nieuwe woning aan de Adriaan Butijnweg 28, Rilland-Bath. Ze overlijdt op 7 oktober 1947 in het ziekenhuis te Goes, vlak voor haar vierenzestigste verjaardag.

Foto 1: foto tijdens de Eerste Wereldoorlog 1914-1918 met het gezin Van 't Leven-Bliek met enkele militairen.

Foto 2: de woning van Wachtpost 23.

Foto 3: Jacobus van 't Leven (1878-1933) en zijn vrouw Johanna Bliek (1883-1947)

Gepubliceerd 16 augustus 2020

[Link Facebook](#)

NAKOMELINGEN VAN JAN EN CORNELIA BOS GEZOCHT

Een oproep van Ria Weijburg. Zij woont niet in Zeeland maar heeft wel Bevelandse roots. Haar vraag is: "Wie kent iemand van deze foto's of heeft ze gekend?" De meisjes met kort haar zijn haar nichten. Ze zouden nu ongeveer 100 jaar zijn. Ze verbleven volgens haar op Zuid-Beveland. Haar oma was geboren in 1865 in Heinkenszand en heette Cornelia Bos. Haar ouders waren Jan en Cornelia Bos.

Oma Cornelia Bos ging in haar jonge jaren samen met haar zus Maatje in Utrecht werken. Dat moet dan rond 1885 zijn geweest. Een hele onderneming voor twee Zeeuwse meisjes in een tijd dat het enige gemotoriseerd verkeer de stoomtrein was. Het verkeer over water was nog overwegend per zeilschip of trekschuit. En de stoomboten waren in opkomst.

De vader van Cornelia en Maatje was Joannes(Jan) Bos, geboren 6 maart 1832 te Ovezande en op 18 juli 1896 overleden te Heinkenszand. Op 21 oktober 1859 trouwde hij met naamgenoot Cornelia Bos. Zij was te Hoedekenskerke geboren op 25 mei 1823. Ze is op 19 mei 1897 te Heinkenszand overleden. Op hun huwelijksakte staat als beroep boerenknecht en boerenmeid. Het zijn de overgrootouders van Ria Weijburg.

Deze overgrootouders hadden drie dochters : Maatje Bos, geboren 19 februari 1860 te 's-Heerenhoek, Elisabeth Bos, geboren 28 november 1861 te Heinkenszand en Cornelia Bos geboren 17 december 1865 te Heinkenszand.

De middelste dochter - Elisabeth - heeft zich later voor haar werk in het Zeeuwsvlaamse Oostburg gevestigd. Ze is altijd ongehuwd gebleven en op 10 februari 1912 op 50-jarige leeftijd overleden.

De jongste dochter Cornelia was de oma van Ria Weijburg. Volgens Ria is zij samen met haar oudste zus Maatje naar Utrecht vertrokken op zoek naar werk. Cornelia is in Utrecht getrouwd met Hermanus de Lange. Hij was slager in het abattoir te Utrecht. Cornelia werkt als dienstbode op de Oudegracht te Utrecht. Het waren de grootouders van Ria Weijburg.

Cornelia en Hermanus kregen vier kinderen: Bertha, Corrie, Herman en Maatje. Hun enige zoon Herman is door een motorongeluk al vroeg overleden te Utrecht. Ria schrijft dat haar oma Cornelia in 1957 op 92-jarige leeftijd te Utrecht is overleden.

De vraag blijft: "zijn er nog afstemmingen van Jan (1832-1896) en Cornelia Bos (1823-1897)?"

Gepubliceerd 10 september 2020

[Link Facebook](#)

ZWEMLES IN DE JAREN VIJFTIG

Het is bijna niet voor te stellen, maar tot in de jaren zestig werd zwemles vaak in een kanaal gegeven. Passerende schepen op de achtergrond waardoor je een natuurlijk golfslagbad kreeg. Op een oproep om wat herinneringen te delen ontvingen we wat reacties.

Tot de opening van het zwembad in Goes in 1965 werd op het Goese Sas vanaf de jaren vijftig zwemles gegeven. Een van de badvrouwen was ook bewoonster ter plaatse. Zwemleraar was een zekere Van Zweeden, wonend aan de Westsingel te Goes. Hij was ook handballer bij Hellas.

Om de lessen mogelijk te maken was een afgezet gedeelte van het kanaal, van ongeveer 5 bij 3 meter, voorzien van een loopsteiger. De planken waren bekleed met matten om uitglijden te voorkomen. De beginselen van het drijven op water werden in dit zogenaamde pierenbadje beoefend. Wie nog niet kon zwemmen kreeg een opgepompt rubberen bandje of kurken omgebonden. Daarna werden de zwemslagen geleerd en wie deze machtig waren mocht buiten de omranding het kanaal in springen.

Als je het kanaal over kon zwemmen was je pas echt het mannetje. De examens voor de zwemdiploma's vonden plaats aan de overzijde. Daar aan de overkant van het kanaal was een zelfde pierenbadje met op enige afstand achter het dijkje een betonnen omkleedhokje. Dit hokje werd hoofdzakelijk door ouderen of preutse kinderen gebruikt. De stoere zwemmers stonden gewoon in de open lucht zich om te kleden, met of zonder handdoekje. Achter het kleedhokje lagen de verliefde tieners enigszins uit het zicht. Hier klonk met regelmaat de zang en zangvlucht van de graspieper.

Als je op 8-jarige leeftijd in augustus ging starten met je eerste zwemles was het een onmogelijke opgave om binnen een jaar de zwemkunst machtig te zijn. Na een paar maanden werd het te koud en dan stopten de zwemlessen. Nu doen de kinderen er een jaar over in een binnenbad om hun zwemdiploma te behalen.

Jan Stender (1906-1989) was een landelijk bekende zwemcoach uit Hilversum. Hij kwam een keer met de nationale kampioenen Mary Kok (1940) en Aty Voorbij (1940) en andere top-zwemmers naar het Goese Sas voor een demonstratie. De kinderen van de oostzijde van het Sas, allemaal zwemmers, met paars/blauwe gezichten van de kou dreven ook in het water.

De sluis stak hoog uit boven de waterlijn, zodat boten een beschutte plek hadden. In de jaren zestig is daar een jonge duiker, zoon van de eigenaar van een garagebedrijf in Goes, verdronken. Hij was klem komen zitten in een sluisdeurgat. In de sluis mocht men niet zwemmen en daar werd strikt op toezien door de sluismeester.

Om vaartuigen en waterhoogte door te laten werden de sluisdeuren handmatig geopend en gesloten. Een werkje wat heel wat spierkracht vereiste en menige hulp was daarbij welkom. De jeugdige durfballen bleven vanaf de leuning van de bovenste sluisdeuren het kanaal in duiken, waarbij de onderdeur nauwkeurig ontweken werd. Ook gevaarlijk was het aan boord klimmen van een zandschip door kinderen. Ze werden er dan ook prompt afgestuurd.

Het café 'Het loze vissertje' werd naast verkoop van dranken, veelvuldig bezocht voor snoep en ijs. De eigenaresse gehuld in Walcherse dracht stond meestal geduldig de lange rij kinderen te woord: "ahjeeh, schiet noe is op, ik'eh nie d'eele dag de tiet." Populair waren naast het flesje limonade, gevulde koeken en snoep, het zakje chips van Smiths voorzien van een los blauw zakje met ruim zout.

Gepubliceerd 17 september 2020

[Link Facebook](#)

PATER WALTER LAURENTIUS RIJK

Zo maar een mailtje van de Abdij van Postel bij het Belgische Mol. “Van een overleden confrater Lauw Rijk uit 's-Heerenhoek is hier een vrij uitgebreid archief aanwezig. Dit is eigenlijk geen abdijsarchief. Het is op te delen in een uitgesproken foto-archief Zuid-Beveland en een familiearchief. U zou ons een groot genoegen doen als u ofwel zelf belangstelling in dit archief ofwel ons op het juiste spoor kan zetten om dit ergens een zinnig en veilig onderkomen te bezorgen.”

Op een mooie zonnige augustusdag maar eens naar de Abdij in Postel gereden om de fotoboeken op te halen. In een prachtige bosrijke omgeving ligt het kloostercomplex. Hier heeft dus Lauw Rijk als confrater ook gelopen.

Enmaal thuis gekomen de fotoboeken als een ‘kostbaar relikwie’ bekeken. Er blijven nog wat vragen. Daarom nog maar een paar mailtjes om opheldering te krijgen. Op 24 mei 1911 wordt Laurentius Rijk te 's-Heerenhoek geboren. Op 9 oktober 1933 komt hij als 22-jarige aan bij de Abdij te Postel. Hij zal er de rest van zijn leven blijven.

Bij aankomst ontvangt hij het habijt, de dagelijkse kleding voor monniken. Als kloosterling ontving je in die tijd ook een ander voornaam. Voor Lauw Rijk was dat Walter, waardoor hij verder door het leven zal gaan als Walter Laurentius.

Na een proefperiode van twee jaar ontvangt hij het noviciaat, dat is de vorming tot jezuïet. Die periode voor Lauw Rijk is op 9 oktober 1935 ingegaan. Als die periode goed wordt doorlopen wordt de kandidaat toegelaten tot de tijdelijke geloften van beschikbaarheid. Je moet dan leven in armoede, gehoorzaamheid en celibaat. Als je die periode van drie jaar van ‘tijdelijke geloften’ goed hebt doorstaan volgt de inwijding. De inwijding van Lauw Rijk was 9 oktober 1938. Even later volgen dan de wijdingen tot subdiaken en diaken, met als kroon de priesterwijding: voor Walter Laurentius was dat 8 augustus 1938. Daarna volgde nog een jaar theologiestudie, waarna hij als kant en klaar beschouwd wordt voor taken binnen of buiten de abdij.

Bij zijn overlijden in 1980 wordt hij door de Abdij van Postel als volgt herdacht: 'Confrater Walter Rijk was iemand die met de Abdij verbonden leefde. Buiten de negen jaar dat hij onderpastoor was in Mol-Sluis, leefde hij onafgebroken in de Abdij.'

Walter Laurentius was in de Abdij vooral bezig met het archief en de bibliotheek. Daarnaast verleende hij assistentie in de parochies rondom de Abdij. Ook bleef hij altijd nauw contact onderhouden met zijn familie op Zuid-Beveland. In 1979, 1 jaar voor zijn overlijden, vierde hij met zijn familie zijn 40-jarig priesterjubileum.

Op 27 mei 1980, kort na zijn negenenzestigste verjaardag, overleed Walter Laurentius Rijk, hoewel ziek, toch nog vrij onverwacht. Hij ligt begraven op het Abdijkerkhof van Postel.

Foto: Walter Laurentius als jonge priester.

Gepubliceerd 22 september 2020

[Link facebook](#)

MAGASJESWEG

We ontvingen als Heemkundige Kring De Bevelanden de volgende vraag: “Op Noord-Beveland loopt tussen de Emelissedijk en de Zuiddijk bij Colijnsplaat de Magasjesweg. Op geen enkele manier is te achterhalen waar deze naam vandaan komt.”

We hebben dan een ‘klankbordgroep’ waar we zo’n vraag neerleggen. Mensen die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van deze streek of deskundigen kunnen dan reageren.

Zo ontvingen we de suggestie: “Magasje is mogelijk verbastering van het Frans Malgache = Madagaskar. Haaks op de Magasjesweg staat de Lombokweg en die twee namen zouden een verwijzing naar oostindische specerijen kunnen zijn.”

Een andere verklaring was: “Op de oude kaarten van Noord-Beveland komt deze naam nog niet voor. Het zal een familienaam zijn van iemand die ter plaatse grond in eigendom had.”

Van archiefmedewerker Gerard de Fouw van Noord-Beveland ontvingen we onderstaande reactie, waarbij hij onderstaand artikel toevoegt. “Er is geen bron waar de naam wordt verklaard binnen de Historie van de gemeente Noord-Beveland.”

Vrijwilliger Adri de Looff van Historie Noord-Beveland is al jaren bezig met onderzoek naar gronden boerderijen en meerdere zaken op Noord-Beveland. Van hem is het onderstaande een veronderstelling, waar hij 100% geloof in heeft tot dat het tegendeel is bewezen.

Waar komt de naam Magasjesweg vandaan? Een waterdicht bewijs is niet voorhanden. Wel was er vòòr 1700 sprake van Jan Jeremiassesweg (ook in documenten), want hij had daar zijn hoeve. Als je het heel snel uitspreekt kom je tot een verbastering die er een beetje op lijkt. In ieder geval is tussen 1700 en 1755 het wegje van naam veranderd. Logischerwijs kunnen maar weinig andere factoren in deze korte periode een rol in de naamgeving gespeeld hebben.

In transportakten van percelen grond en een hoeve, kwam ik in 1755, 1759, 1767, 1771, 1794 en 1802 de naam 'Magasjeswegje' tegen. Letterlijk zo gespeld en betrekking hebbende op het wegje, zoals wij het nu nog kennen. Dus een Franse achtergrond heeft deze naam niet.

Op het gebied van overlopers is er maar weinig van Noord-Beveland. Uit 1760 is er iets, maar het is geen echte overloper. Magasjeswegje, evenals andere namen van wegen, komen er niet in voor. Zoals eerder opgemerkt, het wegje werd in documenten altijd genoemd naar Jan Jeremiasse.

Na zijn dood moesten ze iets anders, maar wat? Omdat Jan zelf al 50 jaar dood was, was er niet meer de herinnering aan de man, maar hooguit nog aan het woord. Ik hou het hierop, tot iemand met een ander overtuigend voorstel komt. Voor mij blijft de verbastering van 'miassesweg' tot magasjesweg een aannemelijke verklaring.